

DECIZIE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Crina & Vlad”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tercus Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Crina & Vlad” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Crina & Vlad”, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 02 iulie 2019, prin intermediul poștei (f.d.23¹), SRL „Tercus Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Crina & Vlad”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 2137,59 de lei și a cheltuielilor de judecată privind achitarea taxei de stat în sumă de 65 de lei.

Prin hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Tercus Prim” și s-a încasat de la SRL „Crina & Vlad” în beneficiul SRL „Tercus Prim” datoria în sumă de 2137, 59 de lei și cheltuielile de judecată constituite din cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă de 65,00 lei, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La 11 noiembrie 2020, SRL „Crina & Vlad” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cerințelor intimatului.

Prin încheierea din 28 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Crina & Vlad” împotriva hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, din motiv că apelul este declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis apelantului SRL „Crina & Vlad” cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 16 iulie 2021, SRL „Crina & Vlad” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 28 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea spre judecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului s-a invocat că, despre hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, a aflat abia la 14 octombrie 2020, când a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal. În apărarea drepturilor și respectării prevederilor art. 362 Cod de procedură civilă, la 11 noiembrie 2020 a depus o cerere de apel nemotivată, iar după recepționarea hotărârii integrale, urma să depună cererea de apel motivată.

În opinia recurentului, concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel are un caracter subiectiv, deoarece la materialele cauzei este anexată dovada recepționării hotărârii în data de 14 octombrie 2020. Astfel, cererea de apel a fost depusă la 11 noiembrie 2020 și nu a solicitat repunerea în termen. Instanța de apel urma să ia în considerare că examinarea cauzei în prima instanță s-a desfășurat în lipsa părților.

Având în vedere principiul accesului liber la justiție, care este unul fundamental și care nu poate fi limitat și prin intermediul căruia orice persoană poate să-și apere drepturile, libertățile și interesele sale legitime prevăzute de Constituție și legislație, prin depunerea cererii de apel a încercat să-și apere drepturile fundamentale și să oprească abuzurile intimatului.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la 23 septembrie 2021, prin scrisoare de însoțire (f.d.71), însă corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.73-74).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 28 mai 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 16 iulie 2021.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii instanței de apel a fost expediată în adresa inclusiv a recurentului la 07 iunie 2021, prin scrisoare de însoțire (f.d.55), iar copia plicului de expediere, anexat la cererea de recurs, este șampilat cu 07 iulie 2021 (f.d.66). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SRL „Crina & Vlad” și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Tercus Prim” împotriva SRL „Crina

& Vlad” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la 02 decembrie 2019 (f.d.37).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintate de către SRL „Crina & Vlad” împotriva hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni, ca fiind depusă în afara termenului legal, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În continuare, Colegiul iterează că, cererea de apel împotriva hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni, a fost depusă de către SRL „Crina & Vlad” la data de 11 noiembrie 2020 (f.d.40).

Prin încheierea din 28 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de SRL „Crina & Vlad” împotriva hotărârii din 02 decembrie 2019 a Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni, din motiv că apelul este declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis apelantului SRL „Crina & Vlad” cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.51-54).

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 02 decembrie 2019 (f.d.37), însă cererea de apel a fost depusă de către SRL „Crina & Vlad” la data de 11 noiembrie 2020 (f.d.40).

Concomitent, Colegiul notează că, partea recurentă a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul primei instanțe, or, părților le-a fost comunicată cu scrisoare

recomandată copia încheierii din 12 septembrie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, cu privire la acceptarea în procedură a cererilor cu valoare redusă a cererii de chemare în judecată, precum și în adresa pârâtului a fost expediată inclusiv cererea de chemare în judecată cu anexele (f.d.29-30). SRL „Crina & Vlad” a recepționat actele expediate de către prima instanță la 24 septembrie 2019, conform avizului de recepție (f.d.32).

Prin încheierea din 01 noiembrie 2019 a a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a acceptat spre examinare prezenta cerere de chemare în judecată cu valoare redusă, având în vedere redistribuirea acesteia altui judecător (f.d.33-36).

În atare circumstanțe, examinarea cauzei în lipsa părților, argument invocat de recurent, nu justifică omiterea termenului de contestare cu apel, or, recurentul a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, în care deținea calitatea procesuală de pârât, având în vedere primirea corespondenței din adresa instanței de judecată cu scrisoare recomandată, aspect reliefat *supra*.

În context, având în vedere că recurentul a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, instanța de apel justificat a reținut că apelantul a omis termenul de contestare cu apel. Or, partea are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul iterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

În concluzie, Colegiul precizează că, alegațiile aduse de către partea recurentă nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantul/recurentul a cunoscut de existența litigiului, precum și a recepționat actele expediate de prima instanță, inclusiv cererea de chemare de judecată cu anexele.

Conjunctura reliefată *supra* confirmă că, apelantul/recurentul a avut posibilitatea de a ataca cu apel în termen hotărârea judecătorească din 02 decembrie 2019.

De altfel, materialele cauzei atestă expedierea copiei dispozitivului hotărârii prin scrisoare de expediere a actului judecătoresc (f.d.38).

Cu referire la argumentul recurentului precum că a recepționat copia hotărârii judecătorești la 14 octombrie 2020, Colegiul notează că, într-adevăr la cererea de recurs a fost anexată copia avizului de recepție a hotărârii în sensul pretins, fiind aplicată semnătura la 15 octombrie 2020 (f.d.67), doar că apelantul înaintând cererea de apel la 11 noiembrie 2020, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Colegiul reiterează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, postulat inserat în art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Alegația recurentului precum că a recepționat copia hotărârii judecătorești la data de 14 octombrie 2020 și a depus cererea de apel la data de 11 noiembrie 2020, motiv pentru care nu a solicitat repunerea în termen, nu poate fi reținută pentru a casa încheierea instanței de apel, întrucât instanța de apel corect a punctat că apelantul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Colegiul relevă că, repunerea în termenul pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul ar fi formulat o cerere sau o solicitare de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Drept urmare, instanța de apel corect a reținut că apelantul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului în temeiul art. 116 Cod de procedură civilă.

Chiar și în situația în care apelantul/recurentul a recepționat copia actului judecătorec la 14 octombrie 2020 în sensul pretins, acest aspect nu exclude obligația acestuia de a solicita repunerea în termen.

De altfel, nu poate fi ignorat nici faptul că apelantul/recurentul a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, circumstanță detaliată *supra* și nu a depus diligența necesară de a se interesa de soarta dosarului și de a urmări desfășurarea procesului. Or, o cerere din numele administratorului SRL „Crina & Vlad” de a lua cunoștință cu dosarul civil, a fost înregistrată abia la 26 octombrie 2020 (f.d.39).

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Colegiul accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în modul și termenul stabilit de legiuitor.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În virtutea art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Crina & Vlad”.

Se menține încheierea din 28 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Tercus Prim” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Crina & Vlad” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat